

Olycksundersökning

Trafikolycka E45 Fagerdal 2011-10-12

Dnr 450.2012.01024

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Syfte	3
Metod	3
Utförare	3
Sammanfattning av händelseförlopp och konsekvenser av olyckan.....	3
Bakgrundbeskrivning	4
Trafikelement	4
Vägen	4
Väder	4
Händelseförlopp	4
Innan olyckan	4
Efter olyckan	4
Innan räddningstjänstens ankomst	4
Insatsen.....	5
Konsekvenser av olyckan.....	5
Direkta orsaker till olyckan.....	6
Bakomliggande orsaker till olyckan.....	6
Förslag till åtgärder	6
Återföring	6

Inledning

Olycksundersökningen är utförd efter en trafikolycka på E45 norr om Fagerdal, Strömsunds kommun, 2011-10-21. Vid olyckan omkom en person och tre skadades allvarligt.

I enlighet med 3 kap. 10 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor skall kommunen när en räddningsinsats är avslutad se till att olyckan undersöks för att i skälig omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts.

Inom Jämtlands Räddningstjänstförbund genomförs denna undersökning enligt de riktlinjer som stadgas i dokumentet Olycksundersökning daterat 2010-09-13. Denna olycksundersökning motsvarar Nivå 3.

Syfte

Jämtlands Räddningstjänstförbunds olycksundersökningar syftar till att:

- Ge ett underlag för att finna olyckstrender i samhället (negativa och positiva) som underlag till kommunens säkerhetsarbete.
- Hitta orsaker till olyckor för att förhindra att liknande olyckor uppstår, som en del i kommunens skadeförebyggande arbete.
- Hitta orsakerna till olyckors konsekvenser för att kunna mildra framtida olycksförlopp, som en del i kommunens skadebegränsande arbete.

Metod

Den metod som använts är händelseanalys. Datainsamlingen för denna undersökning är intervjuer med inblandad räddningstjänst- och ambulanspersonal, insatsrapport, polisens trafikmålsanteckningar samt sök på Internet. På insatsen har en utförligare utvärdering gjorts.

Utförare

Denna olycksundersökning är gjord av:

- Henrik Jönsson, Olycksutredare, Jämtlands Räddningstjänstförbund

Denna undersökning har granskats av:

- Håkan Olsen, Brandingenjör, Jämtlands Räddningstjänstförbund

Sammanfattning av händelseförlopp och konsekvenser av olyckan

Efter klockan 11:00, onsdagen den 12 oktober 2011 får en personbil sladd på halt väglag och kommer över på motsatt körbana och frontalkolliderar med mötande lastbil. I personbilen färdas 4 personer varav en omkommer i kollisionen och tre skadas allvarligt. Personbilen fattar eld, en person dras ut ur fordonet och elden släcks av personer som stannat till vid olyckan. Chauffören till lastbilen klarar sig utan skador men chokas av händelsen. Diesel läcker ut från lastbilens tank och rinner ner i diket. Vägen stängs helt och delvis av under räddnings- och bärgningsarbetet.

Bakgrundbeskrivning

Trafikelement

Personbil med fyra personer färdades norrut. Bilen hade godkända sommardäck. Hastighet vid kollisionen är okänt.

Lastbil med släp färdades söderut, lastat på släpet var en lastbil. Fordonet uppges ha körts i 80 km/h.

Vägen

Kollisionen sker på en raksträcka på E45 mellan Hammerdal och Strömsund, norr om Fagerdal. Aktuellt vägnivåsnittet är hastighetsbegränsat till 90 km/h.

Vägen har ej halkbekämpats. Polisen uppger att vägbanan var vid olyckstillfället väldigt hal med en genomskinlig ishinna.

I insatsrapporten och av personer på plats har det nämnts teorier om att isolering av vägbanan vid närliggande vägtrumma kan vara orsaken till att det på denna plats ofta blir halt tidigt. Detta har dock inte undersökts ytterligare.

Väder

Vädret vid den aktuella tidpunkten var enligt räddningstjänstens insatsrapport: Klart, temperatur +5°C, vind NV 3 m/s

Händelseförlopp

Innan olyckan

Efter klockan 11:00, onsdagen den 12 oktober 2011 färdas en lastbil söder ut på E45. Chauffören nämner i polisförhör att han tidigare insett att det är halt när han sett en mötande personbil fått en lätt sladd, när han sett detta höll han sitt fordon mot vägreten. Strax efter detta får han åter ett möte med en personbil som börjar kränga på båda vägbanorna. När personbilen befinner sig bara ett par meter framför sladdar den över på mötande körbana och de frontalkolliderar. Han uppger till polis att han höll en hastighet av 80 km/h med lastbilen.

Efter olyckan

Efter kollisionen trycks personbilen bakåt och hamnar ungefär 50 meter tillbaka från kollisionsplatsen, i diket på höger sida av vägen i riktning norrut. Lastbilen hamnar i diket på motsatt sida med släpet på vägen ungefär 33 meter från kollisionsplatsen.

Innan räddningstjänstens ankomst

Bakomvarande billist stannar och gör livräddande åtgärder på de skadade, denne uppmärksammar även rök från personbilen. Försök görs att släcka branden med sand. Elden kan släckas med hjälp av två stycken handbrandsläckare från förbipasserande lastbil. Innan elden är släckt dras en person ut ur den krockade personbilen. De övriga passagerarna var fastklämda i fordonet.

Insatsen

Räddningsstryka från närmaste deltidsstation är först på plats. De spärrar av vägen och ger första hjälpen tills ambulans kommer till platsen.

När ambulans kommer till platsen påbörjas losstagnning av de fastklämda. Ytterliggare deltidsstation ansluter och hjälper till med losstagnning. Losstagnningen var problematisk på grund av personbilen var kraftigt ihop tryckt.

Sjukvårdsgrupp från hälsocentral kommer till platsen med taxi och deltar i omhändertagandet av skadade.

Efter att de drabbade tagits loss, avtransporteras de till sjukhus för vård. Två skadade transporteras med ambulanshelikopter och en med ambulans, den avlidne avtransporteras med bårbil.

Resurser på plats vid insatsen:

- 2 Räddningsenheter (1+4, 1+4)
- 1 Räddningsledning
- 4 Ambulanser
- 1 Ambulanshelikopter
- 1 Sjukvårdsgrupp från hälsocentral (1 läkare, 3 sjuksköterskor)
- 2 Polisbilar (Polishelikopter startklar på Frösön)

Rekvirerade bärgare tar hand om de krockskadade fordonen. Tungbärgare för lastbil och släp till verkstad. Mindre bärgare, för den krockskadade bilen från platsen. Det har uppkommit uppgifter om att bärgaren setts stående sent samma kväll i närliggande tätort utan övertäckning, som räddningspersonalen var noga med. Vilket har gjorts för att göra fordonet svårt att känna igen, med tanke på olyckans utgång.

Under bärgningen av fordonen sker samtidigt sanering av vägbana och omkringliggande miljö från föremål och farliga ämnen som runnit ut.

Polis sköter trafikdirigeringen. Vägen är stundtals helt eller delvis avstängd, trafik dirigeras även om en alternativ väg.

Konsekvenser av olyckan

Personbilen kommer över på mötande körbana och frontalkolliderar med en lastbil. Föraren av personbilen avlider av krockvåldet och de tre passagerarna skadas allvarligt. Personbilen blir av kollisionen totalt demolerad med helt intryckt front. Lastbilschauffören klarar sig utan fysiska skador men chokas av händelsen. Lastbilen får kraftiga plåtskador i fronten och motorskador. Släpet får plåtskador och draganordningen skadas.

Direkta orsaker till olyckan

Det hala väglaget på olycksplatsen är sannolikt orsaken till att personbilen fått sladd och föraren tappat kontrollen över fordonet och då kommit över på mötande körbana.

Bakomliggande orsaker till olyckan

Orsaken till att föraren tappar kontrollen och kommer över på fel körbana beror framförallt på att:

- Föraren av personbilen troligen inte uppmärksammade det hala väglaget. Chauffören av lastbilen har insett att det är halt och hållit sitt fordon till höger, men detta har dock inte varit tillräckligt.
- Personbilen var inte utrustad med vinterdäck, hade den varit det kan det ha minskat risken för sladd och ökat möjligheten att häva sladd när den uppkommit.
- Vägen var ej är mötesfri, vilket hade hindrat fordonet att komma över på mötande körbana.

Förslag till åtgärder

Nedan följer exempel på förslag som skulle förhindra liknande olyckor i framtiden.

- Mötesfri väg med till exempel vajerräcke (2+1) bör sannolikt ha hindrat en frontalkollision.
- Halkbekämpning vid misstanke om halt väglag.
- Trafikskyltar som varnar billister vid platser där det är känt att det ofta uppkommer tidig halka.

För de drabbade och anhörigas skull, informera bärgningsföretag att inte krockade fordon bör exponeras.

Återföring

Rapporten delges till följande:

- Jämtlands Räddningstjänstförbund, Räddningsavdelningen
- Länsstyrelsen Jämtland
- Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap
- Polismyndigheten i Jämtlands län
- Trafikverket
- Strömsunds kommun
- Bärgningsföretag i Jämtland

Räddningstjänsten Jämtland

063-14 47 00, Fax 063-14 30 10

raddningstjanst@ostersund.se

www.raddningstjanstenjamtland.se

Besöksadress: Fyrvallavägen 4, Östersund

Postadress: Box 71, 831 21 Östersund